

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

La Penya dels Pirates

Elaborades per Joan Andrés

L A P E N Y A D E L S P I R A T E S

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Joaquim G. Caturla*

Il·lustrador: *David Salvador*

Edicions Bromera / Alzira, 1998

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 58

Format: 20,5×13 cm, 96 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir d'11 anys. El llibre és especialment adequat per a les xiquetes i els xiquets que inicien l'adolescència, tant pel seu vocabulari senzill com per la temàtica que s'hi desenvolupa. Els lectors poden sentir-se fàcilment identificats amb els protagonistes i implicats amb les diverses aventures fantàstiques que s'hi succeeixen.

RESUM ARGUMENTAL

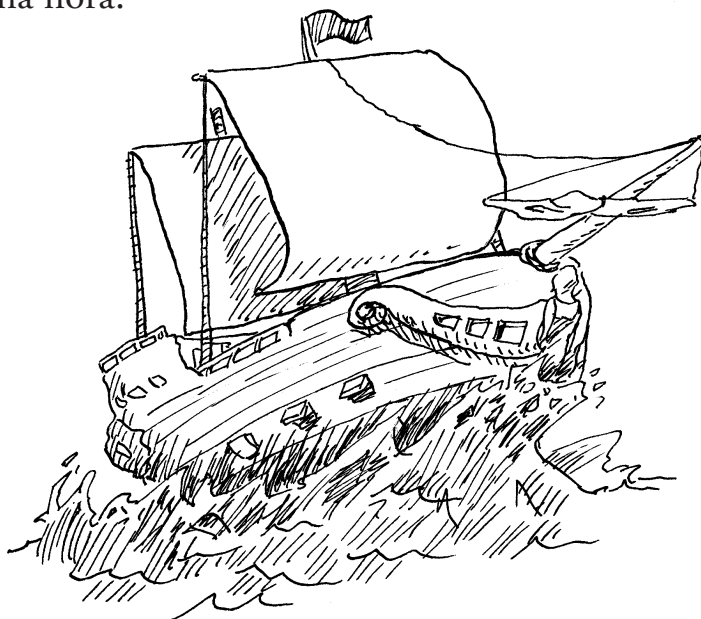
Els germans Miquel, Rosamari i Cinto estaven acostumats a passar les vacances d'estiu a la platja, però, aquell any, els seus pares havien decidit que s'estarien quinze dies a Benitallat, el poble dels avis. Als xiquets, no els feia gens de gràcia haver de passar dues setmanes en aquell poble perdut enmig de les muntanyes on no trobarien res que els agradara.

Per això, amb cara de pocs amics, arribaren a Benitallat, on els avis ja els esperaven d'allò més contents. Una vegada instal·lats i vist que, com havien previst, allí no hi havia res que els resultara interessant, decidiren anar a fer una volta pel poble. Però, abans, l'avi els havia aconsellat que no s'acostaren a la Penya dels Pirates, perquè allí passaven coses molt estranyes. Això va ser suficient perquè els xiquets s'enfilaren cap aquell lloc misteriós.

En arribar a la Penya, comprovaren que aquesta tenia la forma de la proa d'un vaixell enfonsat en terra. Encuriosits, els tres xiquets s'acostaren i s'adonaren que, als peus de la Penya, hi havia una cova. No sabien com entrar-hi però, de sobte, mogué un vent molt fort que els deia: «busca, busca». Poc després, un ocell sorgí entre els arbres i els digué la paraula que havien de buscar. Aquesta era *món*. En pronunciar-la, la terra s'obrí als seus peus i els tres xiquets caigueren en una gran cova on trobaren un vell mag amb una esfera. El mag els contà que, amb aquella esfera, es podia viatjar al passat i, el xiquets, entusiasmats, decidiren provar-ho.

Cadascun dels tres anà a parar a un lloc i un temps diferent. Miquel obrí els ulls en els grans prats on habitaven els indis americans, a qui ajudà a escapar dels homes de blau. Rosamari visqué les seues aventures a la Xina, on, per a salvar la vida del fill de l'emperador, que havia sigut enverinat per la secta del Lotus Blanc, hagué de passar una dura prova al Palau dels Espills. De la seua part, Cinto va caure al continent africà, on va conviure amb una tribu d'indígenes que estaven molt preocupats, perquè la caça quasi havia desaparegut. Cinto restituí la caça al poblat gràcies a un antílop que dibuixà en una pedra.

Després de viure les seues aventures respectives, els tres germans es retrobaren en un vaixell estrany amb què arribaren de nou a la cova. En comprovar que tots tres estaven bé, decidiren de tornar ràpidament a casa perquè, de segur, els avis havien d'estar ben preocupats. Tot i això, en arribar a casa dels avis, s'adonaren que, inexplicablement, a Benitallat tan sols havia passat una hora.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

La Penya dels Pirates és una obra on l'autor demostra un ampli coneixement dels gustos i interessos del món infantil actual. S'hi reflecteixen, per exemple, les difícils relacions entre el món dels adults i el dels infants; els contrastos entre la vida rural i la urbana, els gustos dels xiquets i les xiquetes d'avui per tot allò que fa referència al món de l'electrònica o de la música i quin és el seu concepte de la diversió, sense oblidar la seua capacitat per a fabular i buscar aventures en un món de fantasia.

En cadascun dels nou capítols del llibre, hi trobareu motius per a introduir, des d'un punt de vista multidisciplinari, i d'una forma amena i divertida, temes tan interessants com:

—Reflexionar sobre la vida familiar: què passa quan els interessos o les necessitats dels pares no coincideixen amb els dels fills.

—Contrastos entre el món rural i el món urbà.

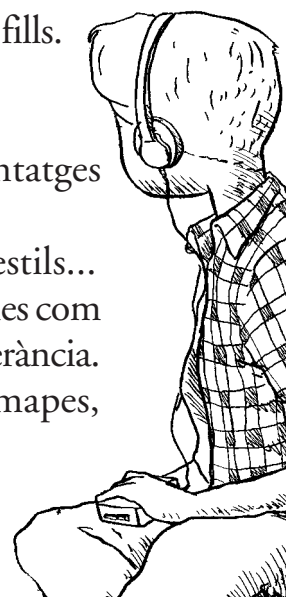
—Diferents maneres de divertir-se.

—L'ús que fem de l'ordinador: avantatges i desavantatges d'aquest aparell.

—La música actual: tendències, temes, intèrprets, estils...

—La varietat de cultures i la conveniència de conèixer-les com a mitjà de fomentar la convivència des de la solidaritat i la tolerància.

—Preparar viatges a llocs llunyans: confecció de mapes, itineraris, mitjans de transport, escales...

L'AUTOR

Joaquim G. Caturla (Alacant, 1951) estudià filologia hispànica i treballa com a professor en un institut. Ha publicat dos reculls de contes populars: *Rondalles de l'Alacantí* i *Rondalles del Baix Vinalopó*. Però, sobretot, s'ha consolidat com un narrador de recursos formals i temàtics molt diversos. Ha escrit i publicat obres per a adults com *Els colors de la solitud* i *Les quatre edats d'Eros*, Premi de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida 1995, com també obres de literatura infantil i juvenil: *La cova del llop marí*, *Julieta i el caragol màgic* i *Tot l'estiu per davant*.

L'IL·LUSTRADOR

David Salvador és llicenciat en Belles Arts per la facultat de Sant Carles de València en l'especialitat de dibuix. Ha participat en diverses revistes de còmic —*No aparcar* i *Malasombra*, entre altres— i ha guanyat el primer premi Serra i Moret, organitzat per la Generalitat de Catalunya l'any 1996, en la modalitat de còmic.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció es presenten separades del llibre de lectura per deixar al criteri de la mestra o del mestre les possibilitats d'usar-les una vegada llegida la història. Tot i que les propostes han estat elaborades pensant en el currículum escolar del tercer cicle d'educació primària, fóra convenient triar, entre els exercicis i jocs proposats, els més adequats per al nivell de l'alumnat, així com els més convenients a les necessitats, els gustos i els interessos de la classe. Per les mateixes raons, aquestes propostes de treball són ampliables o modificables en qualsevol aspecte.

Cal, però, recordar que la lectura ha de ser, per ella mateixa, una activitat suficientment recreativa, completa i instructiva on els lectors i les lectores s'ho passen bé. És per això que no s'ha d'aprofitar la lectura d'un llibre per a treballar tota una sèrie d'exercicis gramaticals a l'ús en els llibres de text, ja que podríem despertar en l'alumnat una actitud contrària a la desitjada.

Una activitat d'animació lectora senzilla i ràpida de preparar i que disposa positivament l'alumnat cap a la lectura, consisteix a preparar un enviament sorpresa o misteriós. Es preparen uns paquets en forma de regal. Posem en cadascun un objecte propi de les diferents terres que han visitat els protagonistes del llibre (per exemple, una punta de fletxa, una màscara africana, un barret xinès, a més d'un exemplar del llibre *La Penya dels Pirates...*) i es fica tot en una capsa embolicada amb un paper ben vistós. Després es demana a un company o companya de l'escola que porte el paquet a la classe,

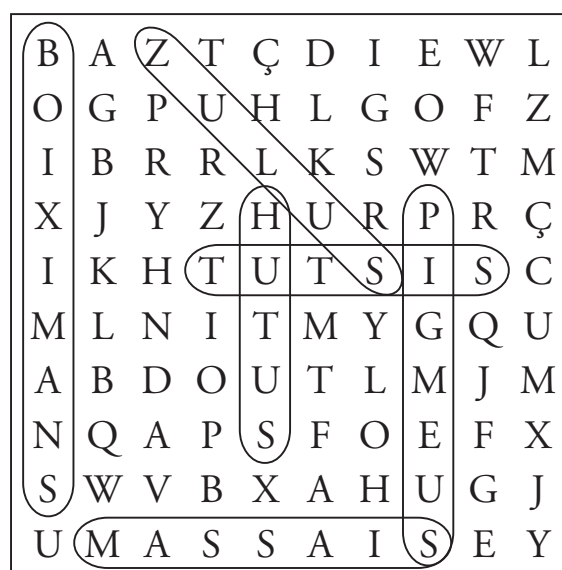
en un moment que prèviament haurem convingut perquè hi haja silenci, així tot l'alumnat veurà què passa. S'enganxa a la capsa una nota signada per un personatge fantàstic (en aquest cas pot ser el mag de l'esfera blava) dirigida als alumnes de la classe. No escrigueu vosaltres la nota, ja que si els xiquets i les xiquetes reconegueren la vostra lletra li restaria interès. Presenteu l'activitat d'una manera divertida, però que resulte creïble, i l'èxit estarà assegurat.

Així mateix, *La Penya dels Pirates* dona a conèixer tant països, cultures i formes de vida diferents de les del nostre alumnat, com situacions i realitats desagradables i injustes. Per aquest motiu, la seua lectura ens pot donar peu per a mantenir un col·loqui, una tertúlia o un debat sobre el llibre. Aquesta activitat ens servirà per a comprovar si han entès o no el missatge de l'obra, alhora que ens permetrà treballar aspectes de l'expressió oral com l'ordre en l'exposició, l'argumentació a favor i en contra, el respecte pel torn de paraula, l'acceptació de les diverses opinions, etc., d'una manera lúdica i divertida.

SOLUCIONS:

Solució al jeroglífic, activitat 3: Benipescar

Sopa de lletres, activitat 7

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:
AUTOR/A:
IL·LUSTRADOR/A:
EDICIONS BROMERA
COL·LECCIÓ: Núm.:

1. Seguint l'índex de la pàgina 93, on trobaràs els títols dels diferents capítols, escriu un breu resum del llibre.

.....
.....
.....
.....
.....

2. A l'autor, no li acaba d'agradar el títol que ha posat al llibre i vol canviar-lo. Quin títol li proposaries? Explica-li per què.

.....
.....
.....
.....

3. Miquel, Rosamari i Cinto són els personatges principals, però en aquesta història n'apareix un de molt especial: el Mag de l'Esfera. Pensa-hi i contesta:

Què governa?
Què li conta el Sol? Per què?

.....
.....
.....
Per a què li serveix l'esfera blava?

4. Com t'imagines que era la gruta on anaren a parar els protagonistes de la història? Dibuixa-la. No t'oblides del mag i de l'esfera blava.

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

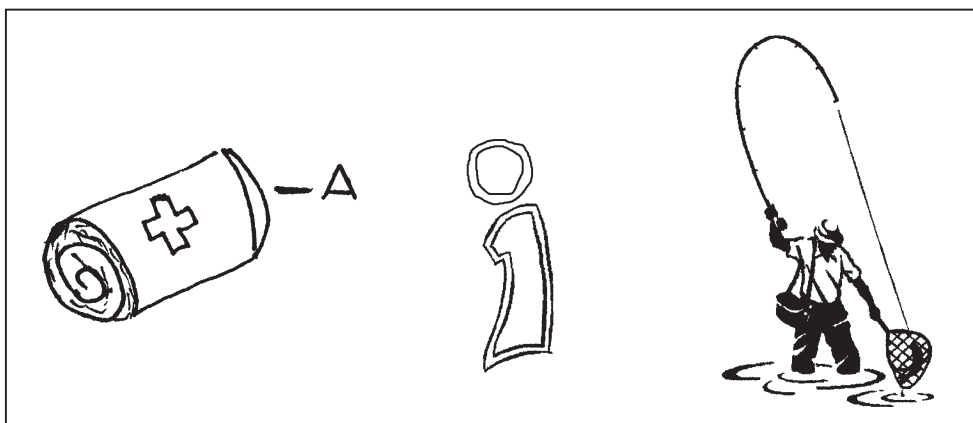
1. Miquel, Rosamari i Cinto pensen que, per anar a la Penya del Pirates, els calen unes disfresses de pirata. El problema és que a la casa dels avis no en troben cap. Els podries ajudar? Dissenya'n tres que els puguin servir.

Per a Miquel	Per a Rosamari	Per a Cinto

2. Els noms dels pobles que comencen per *Beni*, com ara Benitallat, són d'origen àrab. Coneixes noms de pobles que comencen per *Beni*? Escriu tots els que sàpies.

.....
.....

3. Els protagonistes de la història acaben d'arribar a un poble, però no saben com es diu. Podries ajudar-los?

4. Quins són els noms de les serres o les muntanyes que envolten el teu poble?

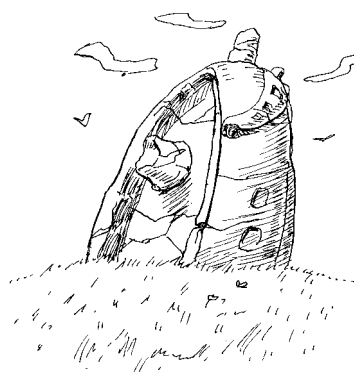
.....
.....

Coneixes algun fet especial que haja passat en alguna d'aquestes? Escriu-lo ací.

.....
.....
.....

5. La història de *La Peña dels Pirates* és real o fantàstica? Explica per què.

.....
.....
.....
.....
.....

6. A Rosamari, li agraden molt les cançons d'amor. Quines cançons i quins cantants li recomanaries?

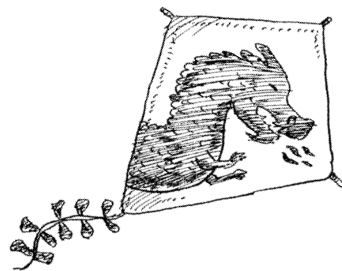
TÍTOL DE LA CANÇÓ	NOM DEL CANTANT

7. Cinto viu la seua aventura entre els bantus. Coneixes el nom d'altres pobles africans? En aquesta sopa de lletres en trobaràs sis.

B	A	Z	T	Ç	D	I	E	W	L
O	G	P	U	H	L	G	O	F	Z
I	B	R	R	L	K	S	W	T	M
X	J	Y	Z	H	U	R	P	R	Ç
I	K	H	T	U	T	S	I	S	C
M	L	N	I	T	M	Y	G	Q	U
A	B	D	O	U	T	L	M	J	M
N	Q	A	P	S	F	O	E	F	X
S	W	V	B	X	A	H	U	B	J
U	M	A	S	S	A	I	S	E	Y

8. Observa un planisferi, calcula tenint en compte l'escala del mapa i completa:

Visc a, si fera un recorregut de km en línia recta des del meu poble arribaria a Pequín.

9. Per al mag de l'esfera, divertir-se és oblidar-se del temps; és estar tan bé que un dia pot semblar una hora o un minut. Què és per a vosaltres divertir-vos?

.....

.....

.....

10. Si pogueres viatjar al passat, quins tres països i èpoques triaries? Busca informació i després completa:

M'AGRADARIA ANAR A:		
EN ÈPOCA DE:		
HE TRIAT AQUEST PAÍS I ÈPOCA PERQUÈ:		
AQUEST PAÍS ES TROBA AL CONTINENT:		
L'IDIOMA QUE HI PARLEN ÉS:		
LA SEUA BANDERA ÉS:		

11. En el periòdic del vostre col·legi volen publicar una notícia sobre el viatge al passat de Rosamari, Miquel i Cinto, però, encara que en tenen pensat el titular, els falta el contingut. Prova a redactar-la tu. No t'oblides que tota notícia ha de donar resposta a les següents preguntes bàsiques: què ha passat? Qui ho ha fet? Com ha passat? Quan? En quin lloc? Quines n'han sigut les causes?

L'ESCOLAR

MISTERI A BENITALLAT

TRES XIQUETS VIATGEN AL PASSAT

.....

.....

.....

.....

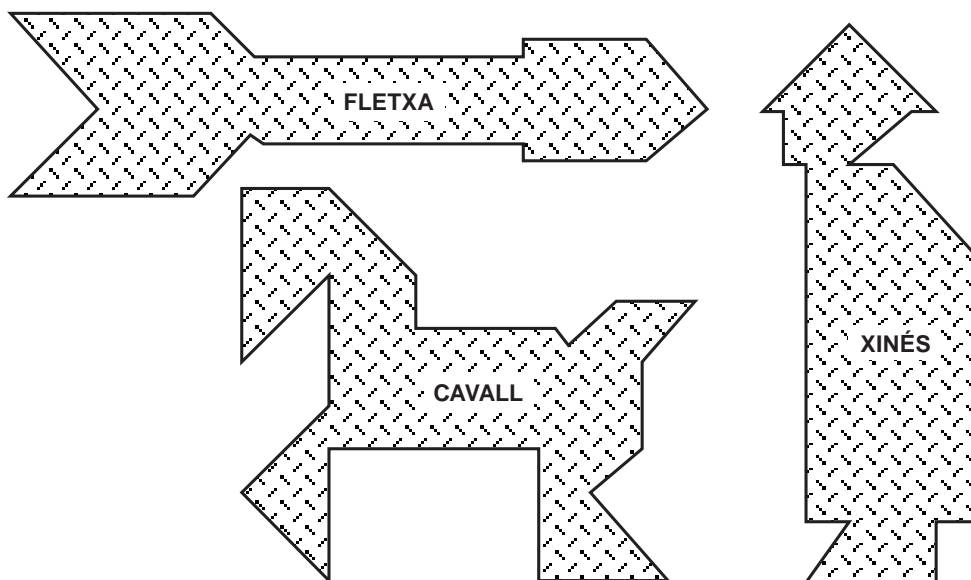
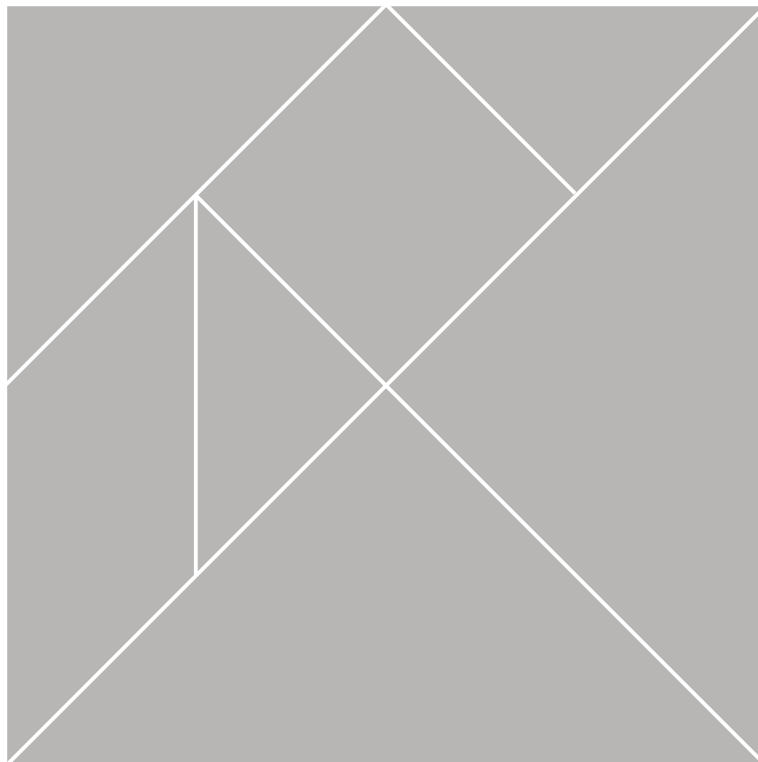
.....

.....

.....

.....

12. A les xiquetes i als xiquets xinesos, els agrada molt jugar amb el *tangram*. Copia aquest *tangram* en una cartolina negra. Després retalla cada figura geomètrica i intenta fer una fletxa, un cavall i un xinès.

13. Un col·loqui és una conversa entre unes quantes persones sobre un tema prèviament determinat i mantenint unes normes concretes, com per exemple:

—Saber respectar les opinions dels altres.

—Deixar parlar sense interrompre.

—Explicar les coses de manera ordenada.

Hi ha moltes situacions que poden ser tema d'un col·loqui. Si en volem organitzar un adequament, primer cal organitzar-se i elegir:

—Un tema: allò de què volem parlar.

—Un moderador o moderadora: la persona que regula l'ordre d'intervenció.

—Un secretari o secretària: anota les diferents opinions que es tenen sobre el tema i redacta de manera ordenada les conclusions a què s'arriba.

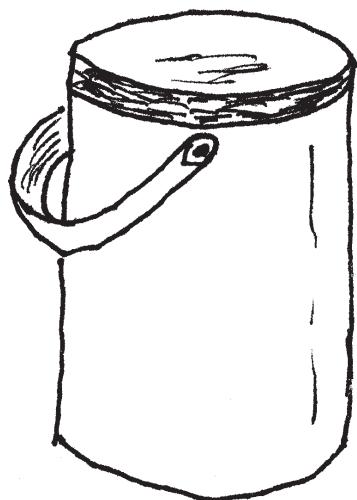
Ara escolliu un tema dels que us hagen interessat del llibre i munteu el vostre col·loqui.

14. En la música africana, el ritme hi té una gran importància i això fa que una gran part dels seus instruments siguen de percussió, entre els quals podem destacar els tambors. T'animes a fer-ne un?

Hi necessitaràs:

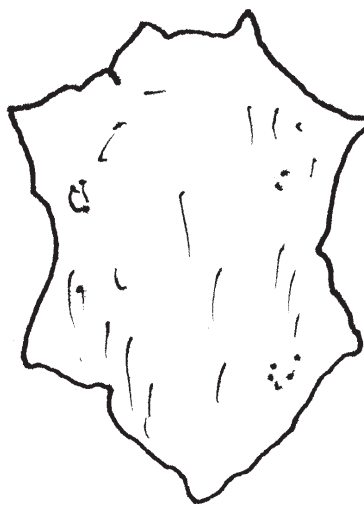
UN BIDÓ

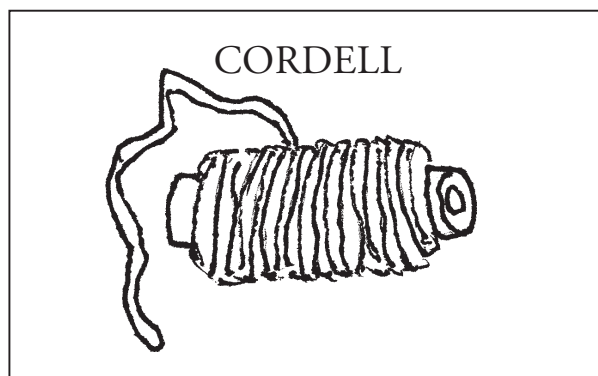
Pot ser de plàstic, de cartó dur, de llanda, de fusta...

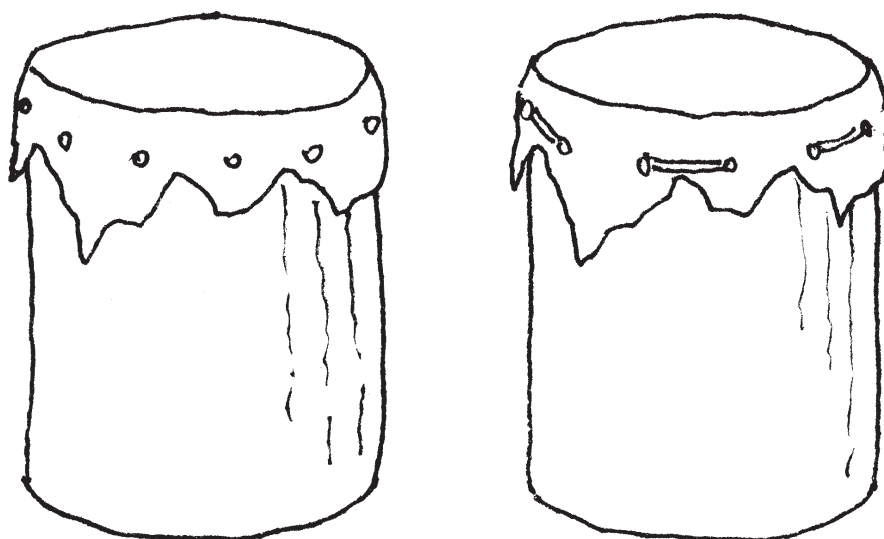
UN TROS DE PELL

Cal posar-lo a remulla un dia abans perquè s'estove i es pugui manipular

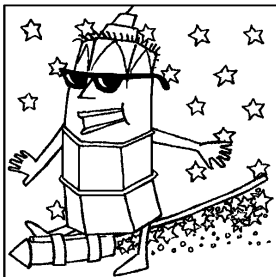

Amb tot el material a punt, ja pots muntar el tambor: fes uns quants forats tal com indica el dibuix, i col·loca la pell per damunt. Estira la pell amb el cordell i ja tens el tambor fet.

E L M I C A L E T

G A L A C T I C